

A.30

Τα γεγονότα μιλούν από μόνα τους, κ Κουτσόγιωργα

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ της Κυβέρνησης κ. Αγ. Κουτσόγιωργας, απέστειλε χτες στον εκδότη της «Ε» κ. Χρήστο Τεγόπουλο την παρακάτω επιστολή. Η απάντησή του κ. Τεγόπουλου, στις διπλανές στήλες.

Προς τον Εκδότη της εφημερίδας ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ κ. Χρήστο Τεγόπουλο

Ούτε στο Παρίσι έσπευσα να εξαφανισθώ, ούτε σιωπώ στο χτεσινό συκοφαντικό, ψευδές και απαράδεκτο δημοσίευσμά σου.

Με θλίψη μου για τον ολισθηρό κατήφορο που επέλεξε αντιπαρέρχομαι με περιφρόνηση τα ακατανόητα και παιδικά ερωτήματά σου σχετικά με το περιεχόμενο της νομοθετικής ρύθμισης για την άρση του απόρρητου στα ελεγκτικά όργανα της Τράπεζας της Ελλάδος, για τις Τράπεζες που δεν ανήκουν στο δημόσιο τομέα, και τον έλεγχο και τη διαφάνεια στις εκδοτικές επιχειρήσεις του ημερήσιου και περιοδικού Τύπου.

Ενας πρωτοετής φοιτητής της Νομικής με απλή ανάγνωση και αντιπαραβολή του παλιού και του νέου νόμου μπορούσε να σε συμβουλευθεί ώστε να μην διακινδυνεύσεις τόσο πολύ τη σοβαρότητά σου ακόμα και από τους συνεργάτες σου.

Αν σου απαντούσα θα αδικούσα τη νοημοσύνη του αναγνωστικού κοινού της Ελευθεροτυπίας.

Ατύχησες όμως κ. Χρήστο Τεγόπουλε και στην προσπάθειά σου να διδάξεις αρχές ότι η Ελευθεροτυπία δεν αναμειγνύεται σε «σκάνδαλα μη αποδείξιμα» και να επικαλεσθείς τον «δύσκολο δρόμο της αλήθειας» για τους συνεργάτες σου, που συ ο ίδιος κατάφωρα παραβιάζει και ασχημονεί με την ικανοποίηση των οποιωνδήποτε συμφερόντων σου.

Ατύχησες, γιατί αντι για τιμητής υπέστης τη συμφορά της γελοιοποίησης να αποκαλείσαι από τον μέχρι και χτες πιστό και στενό συνεργάτη σου «προστάτη» του πρωθυερέα των τοκογλύφων στην Αθήνα και άλλων «επιφανών», στα Γιάννενα.

Και διερωτάται ο κάθε Έλληνας πολίτης με ποιο ηθικό ανάστημα καταγγέλλει η αρρωστημένη φαντασία σου εμπόδια σε έλεγχο ορισμένων λογαριασμών να δουν το φως της δημοσιότητας, λογαριασμών που χωρίς στοιχεία επικαλείσαι και δεν κατάγγειλες όπως όφειλες με τις αρχές που διδάσκεις!!! κάνοντας κατάχρηση ενός ιερού δικαιώματος και μιας εφημερίδας, της ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ.

Δυστυχώς κ. Τεγόπουλε η ιστορία μου και ο ανεπιληπτος ιδιωτικός επαγγελματικός και πολιτικός βίος μου δεν μου επιτρέπει να συνεχίσω.

Πιστεύω ότι θα έχετε τουλάχιστον το θάρρος να συμμορφωθείτε με τον νόμο και να δημοσιεύσετε την απάντησή μου στην ίδια θέση του δημοσιεύματός σας, ώστε να μην υποχρεωθώ να το κάμω με πιο βλαπτικό για σας τρόπο.

Αθήνα 10 Αυγούστου 1988
ΑΓΑΜ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Προς τον Εντιμότατο Α' Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης και Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Αγαμέμωνα Κουτσόγιωργα

Εντιμότατε Πάντοτε υπήρξα θαυμαστής της καλλιέργειας, αβρότητας και ευπρέπειας, που χαρακτηρίζει τους λόγους Σας, μέσα κι έξω από τη Βουλή και ιδιαίτερα τα γραπτά Σας, λαμπρό δείγμα των οποίων είναι η κομψή επιστολή που μου απευθύνετε.

Δυστυχώς μη δυνάμενος να επιχειρήσω την συγγραφήν παρομοίων με Σας αριστουργημάτων θα αρκестώ σε μια μη λογοτεχνική απάντηση και μάλιστα χωρίς τις συμβουλές πρωτοετούς φοιτητού της Νομικής, διότι αυτήν την στιγμή είναι σε διακοπές στη Σίφω. Λοιπόν:

Το ιστορικό

17 ΙΟΥΝΙΟΥ: Η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι ανέθεσε στον υπουργό Εθνικής Οικονομίας κ. Ρουμελιώτη να ερευνησει τις οικονομικές δραστηριότητες του κ. Κοσκωτά και δόθηκε εντολή στο διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος να ενεργήσει έλεγχο σε βάθος.

23 ΙΟΥΝΙΟΥ: Το Νομικό Συμβούλιο της Τράπεζας της Ελλάδος γνωμοδοτεί με ψήφους 3 κατά 2 ότι το απόρρητο των καταθέσεων αντιτάσσεται και στα όργανα ελέγχου της Τράπεζας της Ελλάδος.

8 ΙΟΥΛΙΟΥ: Δημοσιεύεται επιστολή του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Χαλικιά προς τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας κ. Ρουμελιώτη, στην οποία επισημαίνονται:

★ Αρνηση της Τράπεζας Κρήτης να δώσει στους ελεγκτές στοιχεία που είναι υποχρεωμένη να δώσει.
★ Σοβαρές παραβιάσεις νομισματικών κανόνων.

Δηλώνεται:
— Αδυναμία ελέγχου λόγω του απόρρητου των καταθέσεων, με δυσμενείς διεθνώς επιπτώσεις στη λειτουργία του όλου τραπεζικού συστήματος.
Και προτείνεται σχέδιο νόμου για την άρση του απόρρητου των καταθέσεων έναντι των οργάνων ελέγχου (που πάντως θα δεσμευόταν και αυτά από το απόρρητο).

11 ΙΟΥΛΙΟΥ: Η κυβέρνηση αναγγέλλει τη σύσταση επιτροπής από «προσωπικότητες αδιαμοισβητήτου κύρους και φορείς», που θα εισηγηθεί μέτρα για τον έλεγχο στις Τράπεζες και στον Τύπο.

Στην ίδια ανακοίνωση υιοθετεί την άμυνα Κοσκωτά και μιλάει για τεχνητή όξυνση από μερίδα του Τύπου.

11 ΙΟΥΛΙΟΥ: Ο Εισαγγελέας Εφετών κ. Δημ. Τσεβάς διατάσσει προκαταρκτική εξέταση σχετικά με τις καταγγελίες του Τύπου, για την υπόθεση Κοσκωτά.

Η απόρριψη

15 ΙΟΥΛΙΟΥ: Ο Αντεισαγγελέας Εφετών κ. Κουβέλης, που διενεργεί

την προκαταρκτική εξέταση, υποβάλλει αίτηση στο Συμβούλιο Εφετών, στην οποία αναφέρει ότι:

— Είναι αναγκαία η άρση του απόρρητου των καταθέσεων στην Τράπεζα Κρήτης προς ανίχνευση κακοουγιάματος (του οποίου, λόγω του απόρρητου, είναι δυσχερής ο νομικός χαρακτηρισμός), ανεξάρτητα από τις αντιμαχόμενες απόψεις, αν το απόρρητο ισχύει και έναντι των οργάνων ελέγχου της Τράπεζας της Ελλάδος.
20 ΙΟΥΛΙΟΥ: Το Συμβούλιο Εφετών με ψήφους 2 κατά 1 απορρίπτει την αίτηση για καθαρά δικονομικούς λόγους.

25 ΙΟΥΛΙΟΥ: Η κυβέρνηση αναθέτει στον αντιπρόεδρο και υπουργό Δικαιοσύνης κ. Κουτσόγιωργα να προωθήσει «εντός των αμέσως προσεχών ημερών» νομοσχέδιο που να κατοχυρώνει το δικαίωμα της Τράπεζας της Ελλάδος για τον πλήρη έλεγχο της διαχείρισης στις Τράπεζες και στον Τύπο.

4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ: Εισάγεται στη Βουλή τροπολογία στο νομοσχέδιο για το Χρηματιστήριο Αξιών, με την οποία:

★ Αίρεται το απόρρητο των καταθέσεων έναντι των οργάνων ελέγχου μόνο για ορισμένες κατηγορίες καταθέτων και μετά από κοινή υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί στο μέλλον, με την οποία θα ρυθμίζεται η διαδικασία που απαιτείται για τη διενέργεια του ελέγχου, την έναντι τρίτων κατοχύρωση του απόρρητου των τραπεζικών καταθέσεων και τη διασφάλιση της ελεύθερης εισαγωγής κεφαλαίων εκ του εξωτερικού.

Πίστωση χρόνου

Από την απλή εξιστόρηση των γεγονότων γίνεται διαφανής η πρόθεση της κυβέρνησης να συγκαλύψει την υπόθεση Κοσκωτά.

★ Η κυβέρνηση έδωσε στον υπό έλεγχο τραπεζίτη απεριόριστη πίστωση χρόνου. Πρώτα, με την ανακοίνωση για τη σύσταση «επιτροπής», στις 11 Ιουλίου. Επειτα, με την τροπολογία της 4ης Αυγούστου. Αλλά ένας έλεγχος που απειλείται και αναβάλλεται επί αόριστον παύει να είναι έλεγχος.

★ Για να δώσει αυτή την πίστωση χρόνου, η κυβέρνηση χρησιμοποίησε νομικά προσχήματα, όπως το δήθεν εμπόδιο από το απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων. Και αν ακόμη το ν.δ. 1059/71 για το απόρρητο των καταθέσεων είχε την έννοια, ότι το απόρρητο ισχύει και έναντι των οργάνων ελέγχου της Τράπεζας της Ελλάδος, καταργώντας έτσι τις διατάξεις που επιβάλλουν τον έλεγχο αυτόν, η κυβέρνηση, που διαθέτει κοινοβουλευτική πλειοψηφία, δεν είχε παρά να την ερμηνεύσει σωστά ή να την αλλάξει.

Της το ζήτησε άλλωστε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος. Ούτε η αντιπολίτευση θα είχε αντίρρηση, όπως προέκυψε από τη συζήτηση στη Βουλή.

★ Τέλος, όταν ούτε νομικά προσχήματα μπορούσε να εφεύρει, η κυβέρνηση αδρανούσε. Ετσι, ενώ μπορούσε αμέσως να διορίσει προσωρινούς επιτρόπους στην Τράπεζα Κρήτης, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, προδήλως κατά κυβερνητική εντολή, αρνήθηκε σιωπηρά να λύσει με τον απλούστατο αυτόν τρόπο το όλο πρόβλημα.

Η διαφανής αυτής συγκάλυψης του ζητήματος αποκαλύπτει την πολιτική ευθύνη της κυβέρνησης και επιβάλλει στον Τύπο την υποχρέωση να την ελέγξει.

Τα παράδοξα

Αλλά η ευθύνη της κυβέρνησης επιβεβαιώνεται και από τα συμπεράσματα στα οποία οδηγούν δύο πολιτικά παράδοξα:

★ **ΠΡΩΤΟ ΠΑΡΑΔΟΞΟ:** Με την προσπάθειά της να αποφευχθεί ο έλεγχος της υποθέσεως Κοσκωτά, η κυβέρνηση εξανάγκασε το μεγαλύτερο μέρος

του Τύπου, ακόμη και του συμπολιτευόμενου, να αναζητεί ευθύνες σε διαρκώς υψηλότερα κυβερνητικά κλιμάκια, όπως ήταν φυσικό, αφού εκείνα δεν ασκούσαν έλεγχο στα κατώτερα. Η κυβέρνηση, στην πρώτη φάση (11 Ιουλίου) επιτέθηκε ευθέως εναντίον των εφημερίδων. Υιοθέτησε τις αμυντικές (αλλά και διαφημιστικές) θέσεις Κοσκωτά για δήθεν συσπείρωση των εκδοτών εναντίον του - θέσεις που από μόνο το δελτίο κυκλοφορίας των εφημερίδων αποδεικνύονται γελοίες.

Δεν δίστασε έτσι η κυβέρνηση και να αποπροσανατολίσει την κοινή γνώμη και να έλθει σε ευθεία ρήξη με τον Τύπο. Στη συνέχεια και μετά την κλιμάκωση των κατηγοριών εναντίον της, η κυβέρνηση σιώπησε μέχρι και τη σημερινή επιθετική μη απάντησή του κ. Κουτσόγιωργα.

Συμπέρασμα: Η αποφυγή του ελέγχου της Τράπεζας Κρήτης εξυπηρετεί συμφέροντα υπέρτερα και από το πολιτικό συμφέρον του κυβερνώντος κόμματος και από την προβολή της ηθικής υπόστασης των κυβερνώντων στην κοινή γνώμη.

★ **ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΑΡΑΔΟΞΟ:** Είναι η πρώτη φορά που ζητείται από κυβέρνηση, όχι να υποστεί, αλλά να διενεργήσει εκείνη έλεγχο, αναγκαίο κατά την άποψη και του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και του Αντεισαγγελέως Εφετών και εκείνη αρνείται με διάφορες υπεκφυγές.

★ **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:** Η κυβέρνηση φοβάται την αποκάλυψη ορισμένων καταθέσεων στα όργανα ελέγχου της Τράπεζας της Ελλάδος. Δεν υπάρχει κρίση μαρτύρων.

Με την ευκαιρία, δεχθείτε Εντιμότατε κ. Αντιπρόεδρε, την έκφραση των αριστών αισθημάτων μου προς Υμάς και τον θαυμασμό μου διά το θεάρεστον έργο που επιτελείτε για την προστασία των αδικουμένων Τραπεζιτών από τους κακούς εκδότες.

Μετά πλειστης τιμής
Ο Εκδότης της «Ε»
Χρήστος Τεγόπουλος

Μένιος. Αψογος

Κοσκωτάς. Το θύμα

Υ.Γ. Ούτε τόλμησα ποτέ να σκεφθώ να μην δημοσιεύσω την επιστολή Σας και να σας υποχρεώσω να το κάμετε με πιο βλαπτικό τρόπο για μένα. Αλλωστε, εξ ιδιοσυγκρασίας φοβούμαι τόσο πολύ και το κακό είναι πως το γνωρίζετε κιόλας.

Ο Ιδιός

ΠΟΤΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ 1961-1967

ΦΥΤΡΑΚΗΣ | Ο ΤΥΠΟΣ Α.Ε.
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ